

Verslag excursie plantenwerkgroep Hanzewijk d.d. 30 augustus 2010

Wanneer ik om 19.00 uur voor de plantenexcursie aankom fietsen in de Groenestraat, staat alleen Heleen bij de Hooizolder te wachten. Wij zien Niels in de verte naderen en duiken achter een auto. Na de grote opkomst bij de voorgaande excursies is twee man wel erg weinig en als hij nu denkt dat er niemand staat, valt een opkomst van twee vrouwen al weer erg mee. Voor straf kiest hij een locatie uit, waarvan ik in eerste instantie denk : "Dat is ook niet om over naar huis te schrijven, laat staan in de Ratelaar ": Het braakliggende terrein aan de Hanzelaan !

We starten bij de stroken onkruid (sorry) tussen de parkeerhavens, voor de nieuwe, deels bewoonde, huizen. Bij een eerste oogopslag lijkt er alleen melganzenvoet, beklierde duizendknoop, raapzaad en hanenpoot weelderig te tieren, echter tot mijn grote verbazing vinden we alleen op deze stroken al 41 verschillende soorten wilde planten, waaronder harig knopkruid (verderop vinden we haar oudere broer, kaal knopkruid), stijve klaverzuring, vingergras, ruige zegge, straatliefdegras, kruipertje, klein kruiskruid. Ook staat er een doornappel (*Datura stramonium*), zwaar giftig, maar een prachtige plant met grote witte bloemkelken en stekelige zaaddozen. In 1577 vanuit Noord Amerika naar Spanje gehaald. De plant werd door de indianen wel gebruikt om hallucinaties op te wekken bij rituelen om de volwassenheid in te luiden en ook in heksenzalven. Een verkeerde dosis kan echter fataal zijn. Meer info : www.uitjebol.net/doornappel of misschien toch beter www.wildeplanten.nl/doornappel.

Ook tot het braakliggend terrein rekt Niels, nu het nog kan, de 4 grote plantenbakken, direct voor de ramen van de nieuwbouwhuizen. Deze onderwerpen we aan een grondige inspectie, nu er nog geen geraniums, petunia's en dergelijke in geplant zijn. We vinden er

tuinwolfsmelk, smalle wikke, krulzuring, kweek, akkerkers, bijvoet, groot kaasjeskruid enz, enzen Ambrosia. Over de

Ambrosia verschijnt enkele dagen later in de krant en op het journaal de oproep tot verwijdering van deze plant, omdat deze verdacht wordt van het veroorzaken van hooikoorts. Als er niets gebeurt zal het hooikoortsseizoen twee maand langer duren, waarschuwt de VWA. (Voedsel en Waren Autoriteit). Moeten wij nu terug om de planten te verwijderen ? Niels is van mening, en wij zijn het met hem eens, dat het 'vernietigen' van soorten op zulke terreinen niet zo zinvol is, omdat de zaadvoorraad vermoedelijk groot is en er veel wordt gerommeld, waardoor er steeds opnieuw een geschikt kiembed ontstaat. Je kunt er dus beter voor

zorgen dat het gebied snel een meer definitieve inrichting krijgt, aldus Niels.

We steken de Dr.Damstraat over en komen op het terrein waar het voormalige Almere College heeft gestaan. De prachtige boom van het schoolplein staat er gelukkig nog en deze blijft ook staan. We vinden er o.a. een erg fraaie honingklaver. Van Niels krijgen we de volgende aanvullende informatie: Het is de Citroengele honingklaver (*Melilotus officinalis*). Er is nog zo'n grote geelbloeiende honingklaver met vrij grote bloemen. Je kunt die onderscheiden door de lengte van de zwaarden en de kiel met elkaar te vergelijken. Als de zwaarden (duidelijk) langer zijn dan de kiel heb je met deze soort te maken. Nog meer inside-information over de Geelrode naalbaar (*Setaria pumila*) die we vinden. Dat was, met de Groene de tweede naalbaarsoort van de avond. Naalbaarsoorten hebben

een aantal borstelharen net onder de aartjes. Als je héél goed kijkt (met een sterke loep is dat net te zien aan het eind van de bloei) zie je op die borstelharen weer kleine dwarshaartjes, en die kunnen naar de top van de borstelharen wijzen of juist naar beneden. Leuk determinatiekenmerk dus. De kleur van de borstels is ook belangrijk. In ons geval waren ze oranje-roodachtig, en deze naalbaar is de enige die dat heeft. En dan is er nog de omvang van de kelkkafjes. Ook een peuterkenmerk. Bij deze soort zijn de kelkkafjes ongeveer even groot (bij andere soorten is het ene kelkkafje veel groter dan het andere).

Op dit stuk terrein vinden we nog 49 andere soorten wilde planten, waaronder koninginnekruid, boerenwormkruid, bezemkruiskruid, jakobskruiskruid, slangekruid, kroontjeskruid, vijfvingerkruid, klein kruiskruid, kaasjeskruid. Al die kruiden doen vermoeden dat hier 's nachts heksen ronddwalen om kruiden te verzamelen voor hun heksendrankjes. Een toevallige voorbijganger bevestigt, dat dit een bijzondere plek is. Hij verzamelde hier al diverse klavertjes vier en zelfs klavertjes vijf en zes waren in zijn bezit. Een klavertje vier is een mutatie van een klaver met 4 deelblaadjes. Volgens de legende staan de blaadjes voor hoop, vertrouwen, liefde en vanzelfsprekend geluk. Volgens het Guinness Book of Records is 18 het hoogst aantal deelblaadjes gevonden op 1 klaver. We zijn nog vergeten te vragen of de man extra veel geluk in zijn leven heeft ervaren. Wij kunnen helaas die avond zelf niet meer op zoek naar extra geluk, want het is inmiddels zo donker geworden, dat we een brandnetel niet meer van een paardenbloem kunnen onderscheiden.

Tot volgend jaar !

Tekst: Ellen van Knippenberg
Foto's: Heleen Strikkers